

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η
21/2025

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 1.7.2024 και ώρα 11:00 προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτσαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»). Απών ο Αντιπρόεδρος, Ιωάννης Πολίτης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν ο έλεγχος της νομιμότητας της λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «SUPER FM 89,8» Νομού Δράμας, με φερόμενο ιδιοκτήτη του τον ΝΙΚΟΛΑΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ. Η υπόθεση εξετάζεται κατόπιν της υπ' αριθμ. πρωτ. 3046/9.5.2022 καταγγελίας ιδιώτη.

Για τον έλεγχο της υπόθεσης σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 163/1.7.2022, ο οποίος ανατέθηκε στον ειδικό επιστήμονα-νομικό Γεώργιο Αναγνωσταρά. Ο Ειδικός Επιστήμονας κατέθεσε την με αριθμό πρωτοκόλλου 243/ΕΣ/14.2.2024 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, παρέστη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») ο φερόμενος ως νέος ιδιοκτήτης του ραδιοφωνικού σταθμού Νικόλαος Ελευθεριάδης. Δεν παρέστη, αν και κλήθηκε νομίμως (με την αριθμ. RE 368 030 318 GR συστημένη επιστολή), ο φερόμενος ως προηγούμενος ιδιοκτήτης του ραδιοφωνικού σταθμού Λάζαρος Αυγητίδης, ο οποίος δήλωσε τηλεφωνικά στην αρμόδια υπάλληλο της Γραμματείας της Ολομέλειας του ΕΣΡ ότι δεν επιθυμεί να παρασταθεί λόγω ασθένειας της συζύγου του. Ερωτηθείς από την Πρόεδρο, ο

Νικόλαος Ελευθεριάδης δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς του. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να του παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 19.7.2024, ώρα 14.00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Δεν κατετέθη υπόμνημα από τον φερόμενο ως νέο ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού.

Την 10.2.2025 και ώρα 11.00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτσαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Χρήη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ. Η Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση τον απόντα κατά την ακρόαση της 1.7.2024 αντιπρόεδρο Ιωάννη Πολίτη, αναγιγνώσκοντας την υπ' αριθμ. πρωτ. 3046/9.5.2022 υποβληθείσα καταγγελία, την με αριθμό πρωτοκόλλου 243/ΕΣ/14.2.2024 έγγραφη νομική εισήγηση του ειδικού επιστήμονα-νομικού Γεώργιου Αναγνωσταρά, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Ο αντιπρόεδρος Ιωάννης Πολίτης δήλωσε ότι ενημερώθηκε πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζητήσεως, κατά την οποία έλαβε χώρα η ακρόαση του φερόμενου ως νέου ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού, και η δήλωσή του αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Παρέστη επίσης και ο ανωτέρω εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει και την μορφή του καθεστώτος της προηγούμενης αδείας.

2. Κατά το άρθρο 53 παρ. 1 του Ν. 2778/1999: «Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που λειτουργούσαν την 1η Νοεμβρίου 1999, θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2328/ 1995, για την προκήρυξη συγκεκριμένων θέσεων αδειών λειτουργίας τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών». Επίσης, κατά το άρθρο 40 παρ. 1 του Ν. 4779/2021: «Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που περιλαμβάνονται στο οικείο Μητρώο του Ε.Σ.Ρ., εποπτευόμενοι ως νομίμως λειτουργούντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζουν να εκπέμπουν νόμιμα, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία χορήγησης ραδιοφωνικών αδειών. Ως καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των ραδιοφωνικών σταθμών ορίζεται η 31η.12.2023».

3. Κατά το άρθρο 53 παρ. 2 του Ν 2778/1999: «Οι αναφερόμενοι στην προηγούμενη παράγραφο ραδιοφωνικοί σταθμοί οφείλουν να τηρούν τους προβλεπόμενους στο άρθρο 8 του ν. 2328/1995 κανόνες λειτουργίας, καθώς και αυτούς που προβλέπονται από τους ισχύοντες κώδικες δεοντολογίας του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης. Η παραβίαση των ανωτέρω κανόνων η οποία διαπιστώνεται με βάση τεκμηριωμένη και ειδικά αιτιολογημένη καταγγελία παντός έχοντος έννομο συμφέρον, έχει ως συνέπεια την άμεση διακοπή λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού, με απόφαση του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, ...»

4. Κατά το άρθρο 11 παρ. 4 του Ν. 3592/2007: «Οι φορείς άδειας τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών πρέπει να διασφαλίζουν την αδιάλειπτη λειτουργία τους...».

5. Τέλος, κατά το άρθρο 20 παρ. 1 και το άρθρο 21 παρ. 1 περ. γ του Ν. 4070/2012 (με το οποίο ενσωματώθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης): «Το φάσμα ραδιοσυχνοτήτων αποτελεί σπάνιο πόρο, η διαχείριση του οποίου συνιστά κυριαρχικό δικαίωμα του Κράτους, καθώς και δημόσιο αγαθό με σημαντική κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική αξία». «Η χρήση ραδιοσυχνοτήτων επιτρέπεται στο πλαίσιο των Γενικών Αδειών. Δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνότητας χορηγούνται όπου κρίνεται αναγκαίο ώστε... να διαφυλάσσεται η αποτελεσματική χρήση του φάσματος... ».

Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών, μεταξύ τους και προς τη γενική αρχή της λογικής συνοχής και ενότητας της έννομης τάξης, συνάγονται τα ακόλουθα:

(α) Ότι μεταξύ του Κράτους και του προσώπου, που χρησιμοποιούσε μια ραδιοφωνική συχνότητα δημιουργείται μια ιδιόρρυθμη (*sui generis*) δημοσίου δικαίου

έννομη σχέση (προσομοιάζουσα με εκείνη της κατοχής και χρήσης δημοσίου κτήματος), με την οποία παρέχεται στον χρήστη η δυνατότητα πραγματοποίησης ραδιοφωνικών εκπομπών κατά τον μεταγενέστερο της 1.11.1999 χρόνο.

(β) Ότι εξαιτίας του όλως εξαιρετικού χαρακτήρος της ρύθμισης - αφού δι' αυτής επιδιώκεται η έννομη τακτοποίηση έκνομης δραστηριότητας - και της ως εκ τούτου ανάγκης οι σχετικές διατάξεις να ερμηνεύονται στενώς, παρέχεται στον δικαιούχο η δυνατότητα χρήσης της συγκεκριμένης και μόνο συχνότητας και όχι οποιασδήποτε άλλης ή του ραδιοφωνικού φάσματος γενικώς.

(γ) Ότι για όσο χρονικό διάστημα ο σταθμός εκπέμπει ραδιοφωνικό πρόγραμμα είτε εντελώς αυθαίρετα, είτε επειδή «θεωρείται νομίμως λειτουργών», οφείλει -για την ταυτότητα του νομικού λόγου, και δη κατά μείζονα λόγο- να πληροί τις προϋποθέσεις και να τηρεί τις υποχρεώσεις που εκ της νομοθεσίας προβλέπονται για νομίμως αδειοδοτημένους ραδιοφωνικούς σταθμούς, αφού, υπό την αντίθετη εκδοχή, θα προέκυπτε το προφανές άτοπο να αποδίδεται στην βούληση του Νομοθέτη η πρόθεση να υπαγάγει τους νομοταγείς πολίτες, δηλαδή τους κατόχους νόμιμης άδειας σε δυσμενέστερη θέση έναντι των αδικοπραγούντων, δηλαδή των αυθαίρετων χρηστών του φάσματος (πρβλ. σχετικώς Ολ. ΣτΕ 3578/2010 και ΑΠ 1701/2014).

(δ) Ότι ένας τέτοιος όρος ύπαρξης της έννομης σχέσης και μια αντίστοιχη υποχρέωση του χρήστη μιας ραδιοφωνικής συχνότητας είναι η διαρκής και αδιάλειπτη λειτουργία του σταθμού, η διακοπή της λειτουργίας του οποίου επιφέρει αυτοδίκαιη κατάργηση της όλης έννομης σχέσης μεταξύ του δικαιούχου και του Κράτους (το οποίο μάλιστα, με βάση και τους διεθνείς κανόνες, δεν έχει δικαίωμα αποθεματοποίησης του ραδιοφωνικού ή του τηλεοπτικού φάσματος).

II. Πραγματικό Μέρος

Από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου και τους ισχυρισμούς του εγκαλουμένου (προβληθέντες προφορικώς), προέκυψαν τα ακόλουθα:

Με την με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 3046/9.5.2022 καταγγελία, εισφέρθηκε η πληροφορία ότι ο ιδιοκτήτης του ραδιοφωνικού σταθμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΥΓΗΤΙΔΗΣ έχει αποβιώσει προ ετών και ότι ο σταθμός συνεχίζει να λειτουργεί έχοντας καταληφθεί παρանόμως από άγνωστα πρόσωπα.

Ο ραδιοφωνικός σταθμός έχει την με αριθμό 20/23.3.2005 Βεβαίωση Νομίμου Λειτουργίας του άρθρου 53 του Ν. 2778/1999 (ΦΕΚ Α 295/30.12.1999), εκδοθείσα από το ΕΣΡ, και λειτουργεί καταρχήν νομίμως βάσει των όσων προβλέπονται σήμερα στο άρθρο 40 παρ. 1 του Ν. 4779/2021 (ΦΕΚ Α 27/20.2.2021). Κατά τα αναφερόμενα ωστόσο στο νομικό μέρος της παρούσας, προϋπόθεση για την υπαγωγή του στο προσωρινό καθεστώς της νόμιμης λειτουργίας είναι: (i) η αδιάλειπτη εκπομπή του από τη νόμιμη ραδιοφωνική του συχνότητα και (ii) η συνεχής λειτουργία του από τον νόμιμο ιδιοκτησιακό του φορέα.

Από τα στοιχεία του Μητρώου Ραδιοφωνικών Σταθμών που τηρείται στο Τμήμα Ελέγχου Διαφάνειας του ΕΣΡ, ως προηγούμενος ιδιοκτήτης του ραδιοφωνικού σταθμού αναφέρεται ο ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΥΓΗΤΙΔΗΣ. Από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτει ότι το πρόσωπο αυτό απεβίωσε στις 20.1.2015.

Έχει εξάλλου προσκομιστεί, με το με αριθμό πρωτοκόλλου 682/15.2.2023 έγγραφο, ιδιωτικό συμφωνητικό που φέρεται να είχε υπογραφεί στις 18.12.2014 μεταξύ του ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΥΓΗΤΙΔΗ και του αδερφού του ΛΑΖΑΡΟΥ ΑΥΓΗΤΙΔΗ, βάσει του οποίου ο ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΥΓΗΤΙΔΗΣ μεταβιβάζει στον αδερφό του ΛΑΖΑΡΟ ΑΥΓΗΤΙΔΗ το σύνολο της ραδιοφωνικής επιχείρησης. Το ιδιωτικό αυτό συμφωνητικό φέρεται να έχει υπογραφεί στην οικία του αρχικού ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΥΓΗΤΙΔΗ, λόγω βαριάς ασθένειας του τελευταίου.

Έχει επίσης προσκομιστεί, με το με αριθμό πρωτοκόλλου 682/15.2.2023 έγγραφο, το από 26.1.2023 ιδιωτικό συμφωνητικό, με το οποίο μεταβιβάζεται ο ραδιοφωνικός σταθμός από τον ΛΑΖΑΡΟ ΑΥΓΗΤΙΔΗ στον ΝΙΚΟΛΑΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ.

Ωστόσο, κατά το ισχύον, κατά τον φερόμενο χρόνο σύνταξης του πρώτου ως άνω ιδιωτικού συμφωνητικού, άρθρο 6 παρ. 11 του Ν. 2328/1995, για τη μεταβίβαση ραδιοφωνικής επιχείρησης απαιτούνταν ως συστατικός τύπος η σύνταξη συμβολαιογραφικού εγγράφου. Επομένως, η μεταβίβαση της εν λόγω ραδιοφωνικής επιχείρησης με απλό ιδιωτικό συμφωνητικό ήταν αυτομάτως άκυρη κατά το άρθρο 159 του Αστικού Κώδικα. Και τούτο ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι το φερόμενο ως

συνταχθέν στις 18.12.2014 ιδιωτικό συμφωνητικό φέρει υπογραφές χωρίς καμία βεβαίωση του γνησίου τους από αρμόδια αρχή, ώστε να πιστοποιείται το πρόσωπο των υπογραφόντων και η ημερομηνία σύνταξης του εγγράφου.

Δεν υπήρξε επομένως έγκυρη μεταβίβαση του ραδιοφωνικού σταθμού από τον νόμιμο ιδιοκτήτη του ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΑΥΓΗΤΙΔΗ στον αδερφό του ΛΑΖΑΡΟ ΑΥΓΗΤΙΔΗ βάσει του ανωτέρω ιδιωτικού συμφωνητικού, ώστε να μπορεί στη συνέχεια ο τελευταίος να τον μεταβιβάσει περαιτέρω στον φερόμενο ως νέο ιδιοκτήτη του ΝΙΚΟΛΑΟ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗ. Ούτε και προκύπτει από τα προσκομισθέντα στοιχεία ότι ο ΛΑΖΑΡΟΣ ΑΥΓΗΤΙΔΗΣ κατέστη με οποιονδήποτε άλλο τρόπο νόμιμος ιδιοκτήτης του ραδιοφωνικού σταθμού, ώστε να νομιμοποιείται να προβεί στη μεταβίβαση αυτού σε τρίτο πρόσωπο.

Επομένως, από τις 20.1.2015 (ημέρα θανάτου του νόμιμου ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΥΓΗΤΙΔΗ) μέχρι και σήμερα ο ελεγχόμενος σταθμός λειτουργεί χωρίς νόμιμο φορέα από πρόσωπα που χωρίς έγκυρο τίτλο ιδιοκτησίας έχουν αυθαίρετως καταλάβει τη ραδιοφωνική του συχνότητα. Πράγματι, ούτε ο ΛΑΖΑΡΟΣ ΑΥΓΗΤΙΔΗΣ είχε στην ιδιοκτησία του τον ραδιοφωνικό σταθμό μέχρι τις 26.1.2023 (ημέρα κατά την οποία τον μεταβίβασε στον νέο φερόμενο ως ιδιοκτήτη του) αλλά ούτε και ο ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ κατέστη ποτέ νόμιμος ιδιοκτησιακός φορέας του εφόσον τον έχει μεταβιβάσει πρόσωπο που ουδέποτε ήταν ο νόμιμος ιδιοκτήτης του. Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται εξάλλου και από το με αριθμό πρωτοκόλλου 4328/15.7.2024 έγγραφο της συζύγου του αρχικού ιδιοκτήτη του ραδιοφωνικού σταθμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΑΥΓΗΤΙΔΗ, με το οποίο ουσιαστικά αναγνωρίζει ότι η όποια μεταβίβαση του ραδιοφωνικού σταθμού σε τρίτα πρόσωπα θα έπρεπε να είχε πραγματοποιηθεί από τους νόμιμους κληρονόμους του εκλιπόντος συζύγου της. Είναι ωστόσο σαφές από τα στοιχεία του φακέλου και τα όσα έχουν ήδη αναλυθεί ανωτέρω ότι ουδέποτε ο ραδιοφωνικός σταθμός λειτούργησε από τους κληρονόμους του αρχικού ιδιοκτήτη του, αλλά περιήλθε παρατύπως και μέσω αλληπάλληλων ανίσχυρων μεταβιβάσεων σε τρίτα σε σχέση με τους νόμιμους ιδιοκτήτες του πρόσωπα.

Συνεπώς, έχει καταλυθεί προ πολλού η έννομη σχέση που συνέδεε τον ραδιοφωνικό σταθμό με τον νόμιμο φορέα του και η οποία αποτελούσε όρο για τη συνέχιση υπαγωγής του στο μεταβατικό καθεστώς της νομίμου λειτουργίας, κατά τα αναφερόμενα στο νομικό μέρος της παρούσας.

III. Υπαγωγή

Ενόψει τούτων και με βάση τα προεκτεθέντα, διαπιστώνεται η μη νόμιμη λειτουργία του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «SUPER FM 89,8» Νομού Δράμας, καθώς και η διακοπή της έννομης σχέσης του φορέως που λειτουργούσε τον εν λόγω σταθμό με την ραδιοφωνική συχνότητα 89,8 FM. Ως εκ τούτου, η συχνότητα αυτή ανήκει πλέον (και κατά χρήση) αποκλειστικά και μόνον στο Ελληνικό Κράτος, πράγμα που πρέπει να αναγνωρισθεί.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Διαπιστώνει ότι ο ραδιοφωνικός σταθμός με τον διακριτικό τίτλο «SUPER FM 89,8» Νομού Δράμας έχει παύσει να λειτουργεί νομίμως.

Αποφασίζει τη διαγραφή του από τον Πίνακα Λειτουργούντων Ραδιοφωνικών Σταθμών.

Αναγνωρίζει ότι η ραδιοφωνική συχνότητα 89,8 FM, στην οποία αυτός εξέπεμπε, ανήκει (και κατά χρήση) αποκλειστικά και μόνον στο Ελληνικό Κράτος.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε την 10^η Φεβρουαρίου 2025 και δημοσιεύθηκε την 13^η Ιουνίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ